

PALAAMMEKO MAAN PÄÄLLE

(Pikakirj. Pekka Ervastian esitelmän mukaan 7.4.1929)

Palaammeko maan päälle? Tämän kysymyksen voimme sanoa tulevan päivä päiväältä yhä polttavammaksi, sillä meillä länsimailla on vuosikymmenien vierieissä kasvanut liike, joka tekee työtä jälleensyntymisen omaksumisen puolesta. En ajattele silloin ainoastaan teosofista liikettä joka, joka niinkuin kaikki tiedämme, on erikoisesti ottanut levittääkseen tätä vanhaa itämaalaista oppia, vaan ajattelen myös kaikkia niitä spiritistisiä liikehtimisiä, suurta spiritististä liikettä, joka itsessään on paljon suurempi kuin teosofinen liike ja jolle varsinkin täällä Euroopassa Allan Kardecin ranskalainen koulu antoi vauhtia. Spiritistinen liike on omaksunut jälleensyntymisopin ja puhuu siitä. Meillä on miljoonia ihmisiä Euroopassa ja Amerikassa, jotka tänä päivänä uskovat jälleensyntymiseen. Itämaillahan tämä usko on aina ollut, itämaalaiset ovat aina ajatelleet ja uskoneet, että ihminen on jälleensyntyvä olento, joka on ollut täällä ennen ja palaa tänne jälleen. Mutta, kuten sanottu, länsimailla tämä oppi oli aivan uusi tai tuntui aivan uudelta, kun sitä viime vuosisadan keskipaikoilla alettiin opettaa. Nyt ne, jotka omaksuvat tämän opin jälleensyntymisestä, ajattelevat ja uskovat ja väittävät, että tämä oppi on erinomaisen selvittävä järjelle ja tyydyttävä omalletunnolle, se lämmittää sydäntäkin ja heidän mielestään se on hyvin luonnollinen elämän selitys, se selittää minkätähden ihmiset ovat erilaisia ja minkätähden ihmisten kohtalot ovat erilaiset. Jälleensyntymisopin valossa saamme,

kun siihen liitämme opin karmasta, sillä ne kulkevat käsi kädessä, selvän vastauksen niihin kysymyksiin, miksi olosuhteet maan päällä ovat niin erilaiset ja ihmiset syntyvät niin erilaisiin oloihin. Se selittää ne ja se tuntuu niin luonnolliselta ja järkevältä elämänkatsomukselta siitä, joka sen omaksuu.

Mutta onhan äärettömän suuri joukko ihmisiä Euroopassa ja Amerikassa, jotka eivät jälleensynty misopista mitään välitä, eivätkä edes siitä tiedä, niin, varmasti on yksilöitä, jotka eivät ole siitä edes kuulleet. Ja on kuitenkin suuri, suuri joukko, suurempi kuin jälleensyntymiseen uskojat, jotka ovat kuulleet tuosta ihmeellisestä, pakanallisesta uskosta, joka alkaa tulla takaisin nykyaikaisiin sivistyneisiin ja kristillisiin piireihin. Heidän mielestään on niin ihmeellinen tuo usko sielunvaellukseen, siihen, että ihmisen sielu vaeltaisi ruumiista toiseen. Se on heidän mielestään aivan hirmuista taikauskoa. Ja ne, jotka tällä tavalla ajattelevat jälleensynty misopista, eivät suinkaan ole kaikki materialisteja, vaan kristityitä uskovaisia.

Sentähden, kun ajattelemme tätä oppia reinkarnationista, kysymme, minkätähden sitä vastustetaan, minkätähden sekä joukoissa että yksilöiden kesken sitä halvennetaan ja vastustetaan, minkätähden ihmiset, jotka kuulevat siitä, sanovat: ”minä en ainakaan tahtoisi tulla takaisin, johan sitä kiittää, kun on päässyt tästä.”

Luulen, että voisimme jakaa kolmeen osastoon nämä vastustavat lausunnot. Ensin on meillä tuo kristillisen kirkon kerrassaan ankara tuomio. Kristillinen kirkko varsinkin protestanttisissa, mutta myöskin katolisissa maissa, mikäli se opettaa eksoteerisesti, sanoo: jälleensyntyminen on pakanallinen oppi, ei-kristillinen, kristinusko on sen kerrassaan pyyhkinyt pois. Ja kun silloin kysymme, minkätähden, niin tietysti joku hieman pilkallinen ajatus meissä voi sanoa: tietysti kirkko on hyljännyt sen tai ei ole sitä omaksunut sentähden, että silloinhan ei kirkon oppi lunastuksesta, ikuisesta autuudesta ja ikuisesta kadotuksesta merkitsisi mitään, sillä jos

ihminen kuoltuaan ei joudukaan ikuiseen kadotukseen, vaan vietettyään jonkun aikaa kuolemanjälkeistä elämää syntyy maan päälle ja täällä kehittyy ja edistyy, niin mihin joutuu ikuinen kadotus? Tämä on loukkauskivi kirkolle, joka lempiaatteenaan on säilyttänyt opin ikuisesta kadotuksesta, sillä eihän pääsisi muuten näyttätymään, miten suuri Jumalan vanhurskaus on.

Mutta jos emme anna ivallisen ajatuksen vaikuttaa meihin, vaan vakavasti kysymme, eikö tämä ole kristillinen oppi, eikö kristinuskosta tiedä mitään jälleensyntymisestä, niin silloin minun täytyy sanoa, että voimme hämmästyksellemme saada kuulla, mitä minä ulkomailla sain kuulla, kun nuorena jouduin erään katolilaisen kanssa kosketuksiin. Se oli nuori mies, joka oli kasvatettu luostarissa. Jouduin yhteen hänen kanssaan spiritistisessä istunnossa, ja kun sain tietää, että hän oli roomalaiskatolilainen, niin ihmettelin ja kysyin: ”Onko teillä roomalaiskatolilaisena luvallista olla tämmöisissä istunnoissa mukana? Onhan paavi tuominnut nämä vääräksi.” Hän sanoi: ”Ei meidän roomalaiskatolinen kirkko kiellä mitään tutkimusta ja ajatusta. Olen luostarissa saanut nimenomaan oppia, että kristinuskossa on kaksi puolta, eksoterinen, ulkonainen, jota opetetaan kansalle ja jossa täytyy sokeasti uskoa, mutta meillä on esoterinen puoli, joka myöntää meille täydellisesti vapaan ajatuksen ja uskon. Minä uskon jälleensyntymiseen ja minulle on sitä opetettu, mutta kansalle sitä ei opeteta. Me, jotka saamme roomalaiskatolisen kasvatuksen luostarissa, saamme siihen uskoa.” Herranen aika, ajattelin, minusta oli kerrassaan skandaali, että vielä meidän aikanamme pidettiin eroa kansan ja pappien ja munkkien välillä. Papisto sai uskoa, mitä tahtoi, mutta kansalle opetettiin jotakin muuta. Kyllähän voi lukea kirjoista, kuinka Rooman kardinaalit ovat syvästi sivistyneitä henkilöitä ja ajattelevat asioista toisin, kuin mitä kirkossa kansalle opetetaan. Tuo oli minulle hämmästyttävää silloin ja on sitä vieläkin. Mutta taas toiselta kannalta ei ole hämmästyttävää, että kristillisissä piireissä voidaan salassa opettaa jälleensyntymistä, kun

otamme lukuun kristillisen kirkon historian. Menkäämme niihin ensimmäisiin vuosisatoihin, jolloin Rooman kirkko ei ollut vielä aivan yksinvaltiainen, mutta jolloin se jo alkoi tavoitella valtaa. Silloin oli kristillisiä seurakuntia pitkin tunnettua maailmaa, ja ne olivat toisistaan riippumattomia. Ja oli paljon hirmuisia riitoja, kun toiset ajattelivat toisin kuin toiset samoista asioista, eikä olisi saavutettu mitään yhteyttä, ellei olisi pidetty konsiileja, suuria kirkolliskokouksia, joissa riideltiin ja joissa sitten jonkun keisarin mahtisanalla päätettiin, mitä kristinusko on. Mutta silloin, kun kristinusko oli edustettuna monissa pienissä seurakunnissa, tiedämme, että kaikista edustavimmat seurakunnat olivat gnostilaiset seurakunnat. Ja me tiedämme, että kaikki seurakunnat uskoivat jälleensyntymiseen ja niiden joukossa, jotka kirkko hyväksyi kirkkoisiksi, niiden suurten kristillisten kirjailijain joukossa oli monta, jotka uskoivat jälleensyntymiseen ja jotka puhuivat kristinuskon mysteeriosta ja jälleensyntymisestä. Sitten vasta myöhemmin, sen jälkeen, kun itäroomalainen keisari Justiaanus 6:nalla vuosisadalla lopetti kaikki vanhan ajan filosofiset koulut ja mysteeriöt ja oraakkelit, jotka siihen saakka olivat olleet toiminnassa, sen perästä myöskin pääsi vallalle semmoinen käsitys kristikunnassa, että Origeneen oppi siitä, että sielu oli ollut olemassa ennen syntymistä, että sielulla oli siis ikuinen elämä, oli väärä. Sitten Konstantinopolin synodissa päätettiin, että se olkoon kirottu, joka uskoo, että ihmisen sielu on ollut olemassa ennen syntymää ja että se pukeutuu ruumiiseen kuoleman jälkeen.

Näin päätettiin eräässä kirkolliskokouksessa. mutta tuo päätös on kurja, kun ajattelee, että sillä tavalla kaikki sivistyneimmät, ajattelevimmat ihmiset karkoitettiin kirkosta ja valtaanpyrkijät sitten vaikuttivat kansanjoukkoihin. Kansanjoukot aina seuraavat valtaanpyrkijöitä ja vallantavoittelijoita, jotka osaavat joukkoja imarrella ja herättää niissä uskoa itseensä. Silloin oli helppo johtaa kansanjoukkoja. Se on vanha ja selvä historiallinen juttu. Kaikki ajattelevat, tietävämmät ihmiset, joilla on enemmän sisältöä, eivät osaa sillä tavalla

huutaa, vetää kansanjoukkoja mukanaan, sentähden, etteivät he kiihoita intohimoja. He vain herättävät ihmisiä ajattelemaan. Gnostikot olivat tämmöisiä ihmisiä, jotka koettivat seurata Jeesuksen Kristuksen neuvoja ja opetuksia ja koettivat harjoittaa rukousta ja elää sisäistä elämää ja kehittyä taivastenvaltakuntaa kohti. He olivat ihmisiä, jotka eivät voineet vedota suurten joukkojen intohimoihin, sillä suuret joukot eivät ole taipuvaisia ajattelemaan ja mietiskelemään, vaan elävät valtavilla, suurilla tunteilla. Sentähden on kristillisen kirkon historia koko lailla surullinen, se näyttää meille, kuinka jotkut valtaanpyrkijät saivat kansanjoukot käsiinsä ja ajattelevat ihmiset hylkäsivät kristillisen kirkon.

Jälleensyntymä oli siis alussa kristittyjen oppi ja usko, mutta sitten se hyljättiin, heitettiin jonkunlaiseen romukoppaan ja määrättiin, että jollei ihminen usko, hän joutuu kadotukseen. Siinä nojaututtiin Markuksen 16:nteen lukuun, jossa sanotaan, että ”joka uskoo ja kastetaan, se tulee pelastetuksi, mutta joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen.” Se on väärinkäsitys, joka on pantu siihen perästäpäin asianmukaisen tarpeen johdosta, sillä täytyi saada tukea pyhästä kirjasta. Se oli enemmän pappien ja munkkien takia, sillä kansanjoukothan eivät saaneet lukea pyhiä kirjoituksia.

Siis voidaan hyvällä syyllä sanoa, että jälleensyntymisoppi on ollut alussa myöskin kristinuskoon kuuluva. Ja jos on totta, että aivan roomalaiskatolisessa kirkossa, joka on vanhin kirkko, on säilynyt salaisena traditiona kardinaalien ja muutamien luostarien piirissä tieto vanhoista kristinuskon mysterioista ja symbooleista ja jälleensyntymisestä, niin onhan tämä sekä jännittävä että luonnollinen seikka. Sitä ei ole ihmeteltävä, kun ottaa huomioon, että kristikunnassa oli alussa tuo usko jälleensyntymiseen. Sitten, kun vanha aika loppui ja keskiaika alkoi, oli koko käsitys jälleensyntymisestä haihtunut Euroopassa, kansa oli pakotettu joko ryömimään kirkossa tai istumaan jalkapuussa, ja sen oma sielu pakotti sitä niin tekemään, jotta se kelpaisi Jumalalle, sillä ihmiset tunsivat itsensä huonoiksi ja syntisiksi, kuten tänäpäivänä. Ei ollut

muuta mahdollisuutta, kuin joutua ikuiseen kadotukseen, ellei Jumala ihmistä armahtanut. Mitä siis ihminen saattoi muuta kuin ryömiä polvillaan kirkkoon pappien ja piispojen eteen, että he käyttäisivät valtaansa avatakseen taivaan portit. Hehän kantoivat taivaanvaltakunnan avainta ja saattoivat pistää sen taivaanvaltakunnan ruosteiseen porttiin ja avata sen narisevan oven. Olihan sentään jotain lohdullista siinä, että keskiaika oli tunteen kannalta kaunis ja ylevä, vaikkakin järjen kannalta pimeä. Jos ajattelee itseään eläväksi keskiajalla ja ajattelee, miten silloin oli, tulee siihen, että maa täällä Euroopassa oli yhtä kaunis kuin nyt, ehkä kauniimpikin, sillä oli enemmän metsiä, niittyjä ja kukkia, liriseviä jokia ja puroja ja korkeita vuoria, vähemmän kaupunkeja, mutta kirkkoja ja kappeleita oli roomalaiskatolisessa kirkossa yht' ympäri. Kun kulkee roomalaiskatolisissa maissa, on noita kappaleita joka paikassa, niissä voi polvistua ja rukoilla, ja siellä on tapahtunut paljon ihmeitä, joiden kunniaksi on pystytetty risti tai kappeli tai pyhimyksen kuva. Tämä on hyvin runollista ja tunnerikasta. Voi kuvitella, että keskiajalla ihminen oli tunnelmissa, ei hän osannut päällään ajatella, teki vain työnsä ja eli tuommoisessa unelmassa: ”Kyllä taivaassa mahtaa olla kaunista ja ihanaa, kun täälläkin surunlaaksossa voi olla näin kaunista.”

Sellainen oli tunnelma yleensä keskiajalla, ja ajatus oli jätetty vain muutamille harvoille. Vasta kun tuli renesanssi, kun vanha kreikkalainen sivistys heräsi uudelleen Euroopassa, kun löydettiin kreikkalaisia kirjoituksia ja manuskripteja, vasta sitten alkoi ajatus Euroopassa päästä uuteen vauhtiin, vasta sitten alettiin filosofoida ja ajatella vapaasti. Sentähden huomaamme, että uudella ajalla renesanssin perästä on joku ihminen, joku mystikko, teosofi, filosofi, joka uskoo jälleensyntymiseen ja puhuu siitä. Sentähden voimme sanoa, että kun nyt eivät ainoastaan jotkut yksilöt, vaan meidän ajallamme, noin 70-80 vuoden aikana, täällä länsimailla on suurella voimalla liikkeissä puhuttu jälleensyntymisestä, niin ihmiskunta varmasti kulkee täällä semmoista aikaa kohti, jolloin jälleensyntymisoppi tullaan kokonaan omaksumaan.

Sentähden tuo kirkon vastustus on lapsellista ja ohimenevä ilmiö. Kirkko yrittäköön parastaan, se ei voi mitään ajan hengelle. Kirkko on tuomittu aivan häviämään semmoisessa maassa, missä se ei ota vastaan suuria tuulahduksia, jotka kulkevat yli maailman. Ja me voimme huomata, että monessa maassa aletaan olla ajan tasolla. Ruotsin arkkipiispa ei usko perkeleeseen ja ikuiseen kadotukseen, jotavastoin meidän arkkipiispamme aivan kauhistuu semmoista. Ja englantilaisissa ja amerikkalaisissa maissa joku suuri sanomalehti voi panna lukijoilleen kiertokyselyn: ”Mitä ajattelette jälleensyntymisestä?” Sivistysmaissa keskustellaan aivan rauhallisesti semmoisista asioista menemättä tainnoksiin. Ja jos joku ei ota uskoakseen, hän koettaa puolustaa omaa kantaansa, mutta vapaa keskustelu vaikuttaa kasvattavasti suureen joukkoon. Me emme ole vielä päässeet niin pitkälle, mutta ehkä sekin aika tulee.

Jos ajattelemme yksilölliseltä, psykologiselta kannalta, minkätähden on ihmisiä, jotka sanovat, etteivät he tahtoisi tulla tänne takaisin, koska tämä on niin raskasta, vaikeaa, niin meidän täytyy erottaa heidän joukostaan semmoiset, jotka mahdollisesti haluaisivat takaisin, jos heille selittäisi: ”Teille tulee erinomaisen kaunis ja helppo elämä, kun uudestaan synnytte maan päälle”. Me näemme, että heidän sydämensä silloin hymyile. Mutta jos se on semmoista grottemyllyä, kuin nyt, eivät he halua tänne tulla. Niitä vastaväitteitä ei tarvitse ottaa lukuun, mutta on sitten psykologisesti niin kehittyneitä ihmisiä, jotka sanovat: ”Kaikki on turhaa.” He ovat kokeneet tätä elämää, se on niin turhaa, se on vanitas vanitatum, turhuuksien turhuus, se ei voi ihmistä tyydyttää. ”Minä olen koettanut, mitä elämä on”, sanovat he hyvin viisas ilme silmissään. ”Tämä elämä ei tyydytä, minua kalvaisi sama ikävä uudestaan, jos taas syntyisin tänne, aina ikävä ja ikävä, eikä koskaan mitään saavuttaisi, mihin pyrkii.” Me kysymme semmoiselta ihmiseltä: ”Onko todella niin? Mitä sinä sitten ikävöit?” Ja ikäväksemme meidän täytyy sanoa, että useimmiten on niin, että se ihminen, jonka on tällä tavalla

lopen väsynyt elämään, koska elämä ei voi antaa hänelle mitään, on etsinyt jotain aistillista tyydytystä elämässä, aistillista onnea, joka on ollut lemmen ja rakkauden ja sukupuolielämän yhteydessä, hän on etsinyt aistillista tyydytystä lemmestä, sukupuolielämästä, ja hän on huomannut, että vaikka hän kuinka on yrittänyt ja kuinka on etsinyt ja koettanut saavuttaa tyydytystä jos millä keinoin, hän ei ole saavuttanut. Oi, silloin me tietysti ymmärrämme asian, hän on onneton ihminen, joka on etsinyt aivan väärää, onnea aivan väärällä tavalla, kuvitellut, että todellista onnea, todellista tyydytystä, voisi olla aistillisissa nautinnoissa. Semmoinen ihminen erehtyy, sillä niistä ei löydä mitään todellista tyydytystä. Kuka ties ihminen ei yhdessä elämässä väsy kokonaan, kuka ties, jos hän on yhdessä ainoassa elämässä kokenut aistillista nautintoa, hän tuntee: ”Kyllä minä vielä tahtoisin nauttia: minua harmittaa, että olen vanha, etten jaksaa nauttia, tahtoisin syntyä jälleen voidakseni nauttia.” Mutta jos ihminen on saanut kokea nautintoa 2, 3, 10 elämää, silloin hänen tulee hirvuinen ikävä, hän ei mitään löydä mistään, hän on kuin kehittänyt itsessään pirun, luonnottoman nautinnon hakijan, joka määrittelee, mitä elämän pitäisi olla. Elämän pitäisi olla sitä varten, että saisimme nauttia aistillisesti, ja kun ei elämä ole sitä varten, hän suuttuu elämään, hän ei huomaa, ettei hän ole elämää voimakkaampi, suurempi, vaan hän on pienempi kuin elämä, hän on pikemmin elämän orja, kasvatti, lapsi, hänet on asetettu elämän kouluun oppimaan, mitä elämä on, ei opettamaan elämälle, mitä sen pitäisi olla. Kun hän on tullut siihen äärettömään väsymykseen, hän sanoo: ”En tahtoisin syntyä uudestaan ikuinen ikävä sielussa”. Aivan oikein, mutta ehkä hän myöskin on tullut semmoiselle kohdalle, että hän itse pian tekee käännöksen ja huomaa, kuinka asiat ovat. Sillä tavalla elämä ei anna meille mitään ikuista, todellista, pysyvää tyydytystä, jos etsimme vain aistillisia nautintoja, jolloin me todella myymme koko esikoisoikeutemme hernerokasta. Eikö elämällä ole muuta tarjottavana, eikä elämässä ole ihan toisia näköaloja, toisia mahdollisuuksia, kuin joitakuita pieniä

aistillisia nautintoja? Me ihmiset olemme vielä suuressa määrin eläimiä, tulos eläinkunnasta, vanhasta, miljoonia vuosia sitten eläneestä eläinkunnasta, ja meissä on eläin, joka aina vain tahtois elää eläimen elämää muistamatta, huomaamatta, etteivät eläimetkään sillä tavalla elä, kuin ihminen eläimenä tahtois elää. Jos katsomme eläinten elämää, ei se ole epäpuhdasta elämää, ei nautintojen etsimistä, eläimet seuraavat vaistojaan, jotka ovat luonnon määräämiä, eläimet iloitsevat olemassaolosta terveessä ruumiissa sillä tavalla, kuin inhimillinen nautinnon etsijä ei osaa, sillä hän turmelee koko elämänsä, hän on paljon alempana eläintä, koska hän tekee ihmisestä eläimen. Ihminen on sentään olento, joka kuuluu korkeampaan luonnonvaltakuntaan kuin eläin, hänellä on semmoista, jota eläimellä ei ole. Jos me tahdomme matkia eläinkuntaa, meidän täytyisi oppia iloitsemaan siitä, että maailma on kaunis, että aurinko nousee ja laskee, että taivaalla on kaunis, sininen väri j.n.e. Sillä tavalla me saamme tyydyttää eläintä, jos tahdomme sitä siksi nimittää, että iloitsemme puhtaasti kaikesta, mikä on kaunista, mutta ei muulla tavalla.

Tuo vastaväite jälleensyntymisoppia vastaan, mikä johtuu väsymyksestä, ei paljonkaan merkitse, se ei todista jälleensyntymistä vastaan, päinvastoin, jos ajatteleme vähänkään, voimme sanoa, että tuommoisen ihmisen pelastus on siinä, että hän saa koettaa elää toisenlaisissa oloissa, ehkä luonto antaa hänelle semmoisen ruumiin, ettei hän voikaan nauttia, ehkä luonto antaa hänelle niin sairaan, heikon ruumiin, että, jos hän vähänkään koettaa juopotella tai lemмен pauloihin antautua, hän sairastuu, hänelle tulee hirmuisia tuskia ja hän huomaa, ettei hän voi sitä tehdä, jos hän tahtoo elää. Ja niin hän oppii kieltäytymään nautinnosta. Ehkä elämä sillä tavalla kasvattaa ihmistä, joka kieltää oman ihmisyytensä.

Mutta meillä on sitten vielä vastaväite, joka on yleisempi ja tuntuu pätevämmältä monen mielestä: ”Mitä te puhutte jälleensyntymisestä, katsokaa itämaiden kansoja, mihinkä uneliaisuuteen, laiskuuteen ne ovat vajonneet! Tarvitaan länsimaista vaikutusta itämailla, ennenkuin ne

heräävät. Ja meidänkö pitäisi tänne Eurooppaan ja Amerikkaan saada jälleensyntymistaikausko, joka ottaisi meiltä pois kaiken tarmon ja saisi meidät ajattelemaan: eihän sillä ole väliä, jos en tällä kertaa tee, teen sen ensi kerralla, kyllä luonto pitää huolen siitä, että teen sen sitten, kun toisen kerran tulen tänne. Meiltä otetaan kaikki siveellinen tarmo pois. Jos sanomme ihmisille: ”Älä valehtele, älä murhaa”, niin he eivät välitä siitä, vaan sanovat: ”Tämmöiseksi olen kehittynyt elämien vierieessä, tottahan luonto sitten kasvattaa, mitä minä sille mahdan ja viitsin.” Sillä tavalla tulevat eurooppalaiset ajattelemaan. Te otatte koko miehuuden pois heiltä, he tulevat vanhoiksi tädeiksi, jotka istuvat nurkkaan kuolemaan, kun eivät mihinkään pysty.”

Onkohan se niin? En tiedä, missä määrin jälleensyntymisoppi on voinut vaikuttaa itämailla laiskuuteen päin, kaikki voi vaikuttaa siihen, jos niin tahtoo. Moraaliseen laiskuuteen täällä länsimailla voi vaikuttaa se, että uskotaan, ettei ihminen mihinkään kykene itsestään, Jumalan armosta kaikki riippuu. ”Jos minun yritykseni on semmoista, että siinä on vähänkään omahyväistä yritteliäisyyttä, silloin joudun kadotukseen, parempi on, että ryven paheissa ja otan sitten vastaan armon”. Niin on puhuttu länsimailla. Mutta ihmisestä itsestään riippuu kaikki, sekä myös ilmanalasta. Itämailla on vallinnut suotuista ilmanala, siellä ei tarvitse niin nopeasti kärsiä nälkää kuin täällä, siellä ei tarvitse tehdä työtä niin paljon saadakseen elatuksensa, joten luonto kasvattaa ihmisiä hieman laiskemmaksi itämailla. Mutta myöskin mahdollisesti on vaikuttanut itämailla se, ettei siellä ole julkisesti puhuttu totuudesta sillä tavalla, kuin on länsimailla ruvettu yrittämään. Itämailla on aina ollut totuuteen pyrkiminen, totuuden etsiminen ja pyhempi ja puhtaampi elämä kuin luostareihin eroitettu, niin että suuret joukot ovat saaneet tietää, että jos tahtoo olla hyvä ihminen, silloin täytyy mennä metsään tai luostariin viisaiden opettajien luo, itse ei pysty omin päin mihinkään. Niin on itämailla, jotavastoin täällä länsimailla renesanssin perästä, kun tieteellinen tutkimus ja ajattelu on

päässyt vauhtiin, on alettu huomata, että kaikki ihmiset ovat yksilöitä ja kaikki ovat kutsutut henkiseen työhön ja ajatteluun. Koko pelastus on yksilöllistä. Jos ihminen tahtoo päästä hyvin väleihin Jumalan kanssa, ei se tapahdu niin, että ihminen istuu kirkossa, vaan että hän itse yksilönä pääsee hyvin väleihin Jumalan kanssa, se on hänen oma asiansa. Tällainen ilmapiiri on täällä ollut viimeisenä vuosisatana. Ja me voisimme sanoa, että itämailla on käsitetty jälleensyntymistä semmoisena, kuinka sanoisin, melkein vaikeana ja pahana asiana, josta ihmisen tulee vapautua. Buddhakin, joka omassa personassaan kokosi ja edusti koko vanhan maailman katsantokantaa, hänkin opetti, että koko olemassaolo on jälleensyntymiseen koko lailla synkkää ja tuskallista, siitä ihmisen pitää vapautua. Jos itämailla on ollut vallalla tällainen opetus ja näkökanta — me täällä Ruusu-Ristissä sanomme sitä vanhaksi liitoksi — niin voimme ymmärtää, että länsimailla on Kristuksen jälkeen ollut toisin, sillä vaikka länsimailla jälleensyntyminen hylättiin, niin Kristuksen vaikutuksesta on jäänyt tänne henkiseen ilmapiiriin erikoinen positiivinen voima, joka koko ajan on kuiskannut ihmisille: ei pois elämästä, ei sisäiseen mietiskelyyn luostarissa — vaikka sitä tehtiin niin paljon keskiajalla — vaan ulos elämään rakkauden toimintaan. Semmoinen on ollut Kristuksen vaikutus näkymättömästi täällä kristikunnassa. Ja nythän Kristuksen vaikutus pääsee vaikuttamaan koko maapalloon. Ihmiset ymmärtävät, että todellinen elämä on sitä, että ihminen menee ulos rakkauden töihin, maailmaan ihmisten keskelle. Nämä luostarit keskiajalla ja pyrkimykset vetäytyä pois maailmasta olivat kuin vanhan liiton buddhalaista vaikutusta, ja se vaikutus on pyhä. Mutta Kristuksen vaikutus on toinen, se on positiivinen, ei negatiivinen. Ja vaikka länsimaat hylkäsivät jälleensyntymisen, ne säilyttivät positiivisen elämänhalun, ja se halu vie kyllä täällä Euroopassa yhtämittäisiin sotiin. Eivät ihmiset tiedä Kristuksen opista, mitä Jeesus Kristus opetti, mitä Hän käski ihmisten olla elämässä. Ihmisten tehtävä elämässä on elää veljellisesti, täyttää Jeesuksen käskyt, mutta kun heihin

kuitenkin tulee Kristuksen suuri voimanpurkaus, että elämässä on toimittava, tehtävä jotakin, niin ihmiset ovat tehneet, mitä tiesivät: he murhasivat, sotivat, hakkasivat päät poikki toisiltaan. Eivät he tieneet Kristuksesta muuta, kuin että tuossa on Kristuksen kuva, joka tekee ihmeitä, eivät he tieneet Jeesuksen opista ja käskyistä. Siksi on selvää, että kun silti Kristuksen voima on vaikuttanut siihen suuntaan, että meidän pitää tehdä, toimia, on se tullut keskiajalla sodissa ja riidoissa esille, mutta myöskin filosofisessa ja tieteellisessä pyrkimyksessä. Työtä on yritetty tehdä länsimailla, länsimaalaisten suuri kunnia on, etteivät he ole hyväksyneet laiskuutta, vaan ihailleet ahkeruutta ja työtä.

Kun nyt ajattelemme jälleensyntymistä, niin Jeesuksen kanta jälleensyntymisen suhteen on aivan toinen, kuin vanha itämainen kanta. Länsimailla tulee uusi käsitys siitä, mitä jälleensyntyminen on. Me emme ollenkaan ajattele jälleensyntymistä siltä kannalta, kuin itämaalaiset, buddhalaiset, että jälleensyntyminen on se välttämättömyyden pyörä, josta meidän pitää vapautua, vaan me ajattelemme täällä toisin. Kun me omaksumme täällä jälleensyntymisen, kun se voittaa alaa kaikissa kansoissa ja ihmisissä, niin käsitys jälleensyntymisestä tulee olemaan aivan toinen. En sano, ettei itämailla olisi se sama käsitys ollut kirjallisuudessa ja yks

en enää muista yksityiskohtia —: Oli nuori tanssijatar, joka viisaalta sai kuulla: ”Sinulla on pelastus hyvin kaukana vielä, sinun täytyy syntyä tuhat kertaa, ennen kuin vapaudut jälleensyntymän pyörästä.” ”Oi,” sanoi tuo nuori tyttö, ”niinkö lyhyessä ajassa, ainoastaan tuhat kertaa täytyy syntyä ja sitten olen vapaa!” Ja hän lähti ilosta tanssimaan. — Se oli oikein ja kaunista.

Jos me täällä ajattelemme jälleensyntymistä ja asetumme Kristuksen henkeen, niinkuin voimme ja koetamme suhtautua jälleensyntymiseen, niin me sanomme: jälleensyntyminen on suuri siunaus, sillä jälleensyntyminen

luonnollisena tosiasiana tekee meille mahdolliseksi aloittaa, pyrkiä uudestaan, saavuttaa, kun uudestaan yritämme, jotain, mitä emme nyt ole saavuttaneet. Me olemme täällä länsimailla energisiä, emme ajattele, että meidän pitäisi päästä vapaaksi toimettomuuteen taivaassa. Mitä se semmoinen on että jotkut ajattelevat, että taivas on sitä, että pääsemme oikein pehmeälle pilvelle lepäämään, kun ei ole mukavaa sohvaa ollut täällä maan päällä, niin siellä voi lellotella, ehkä välillä voi vähän tanssia ja soittaa ylistystä Jumalalle. Niin ainakin on opetettu, en tiedä, uskooko joku vielä niin, toivottavasti ei kukaan enää ajattele taivasta niin epäintelligentiksi, toivottavasti jokainen ajattelee taivaan vähän terveemmäksi ja raittiimmaksi: me tahdomme tehdä siellä työtä, tahdomme olla hyödyksi, saada jotain aikaan, luoda jotain, tehdä hyvää, todella olla jotain ja saada jotain aikaan. Sitä meidän länsimainen energiamme vaatiin. Me emme voi käsittää taivasta, jossa ollaan toimettomina, vaikka kuinka soitettaisiin ylistystä. Silloin helvettikin, jossa on kärsimystä, on parempi, sillä siinä on edes vaihtelua. Länsimaalainen ihminen ajattelee sitä, miten hän voisi kehittyä, tulla paremmaksi ja viisaammaksi ja enemmän totuutta tietäväksi, miten hän voisi kehittyä kaikin puolin. Jos länsimaalainen ihminen oikein menee omaan sydämeensä ja tutkii itseään ja on suora itselleen, Jumalalle, elämälle, niin hän sanoo: ”Minä tahtoisin niin mielelläni olla oikein älykäs ja nerokas, enkä niin tyhmä ja kehittymätön, kuin nyt olen: tahdon kehittyä nerokkaaksi ja älykkääksi olennoiksi, hyväksi, puhtaaksi, lempeäksi ja viisaaksi ihmiseksi, en tahtoisin olla puoli-ihminen, jossa on vähän enkeliä ja eläintä. Tahdon kehittyä ja kasvaa, että voisin todistaa toisille ja itselleni, että olen tullut paremmaksi ja viisaammaksi, vaikka tietysti tiedän, että Jumala yksin on hyvä. Tahtoisin tulla taiteilijaksi, miksi en voisi laulaa, että koko luonto ihailisi. Tahtoisin tulla suureksi laulajattareksi tai laulajaksi, soittajaksi, säveltäjäksi, maalariksi, jotta voisin kankaalle luoda niitä ihania näkyjä, joita näen mielikuvituksessani. Tahtoisin olla hyödyksi maailmassa, en olla niin huono ja mitätön, kuin nyt, tahtoisin

ihmisiä auttaa ja johdattaa heitä kaikkeen hyvään, tahtoisin voida heitä kaikella tavalla auttaa, tahtoisin että minulla olisi niin paljon voimaa ja valtaa luonnon yli, ettei kenenkään, joka minun tielleni tulee, tarvitsisi kärsiä nälkää. Tahtoisin myös rakastaa kaikkia ihmisiä ja kaikkia olentoja, mutta myös rakastaa oikein jotakin ihmistä, tahtoisin, että minulla olisi ihminen, joka rakastaisi minua ja minä häntä, että se olisi niin lumottua, ettei meissä olisi mitään himoja, ei eläintä, että aina olisimme toisillemme koko maailma ja sitten yhdessä voisimme rakastaa koko maailmaa.” — Sillä tavalla me länsimaalaiset ihmiset ajattelemme.

Ja nyt minä sanon teille: tämä ei ole mitään väärää halua meissä, se on puhtainta ja pyhintä ihmisessä. Ja luonto, Jumala on asettanut niin, että me saavutamme tämän kaiken, ja juuri jälleensyntyminen avaa mahdollisuudet siihen.